



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Záviskou v právní věci žalobkyně **J. J.**, proti žalované **České správě sociálního zabezpečení**, se sídlem Praha 5, Křížová 25, k žalobě proti správnímu rozhodnutí žalované ze dne 21.8.2015, o nároku na invalidní důchod

t a k t o :

- I. Žaloba se **z a m í t á .**
- II. Žádnému z účastníků se **n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Žalobkyni byla zamítnuta žádost o invalidní důchod z důvodu nesplnění podmínek, neboť nebyla uznána invalidní.

[2] Žalobkyně v zákonné lhůtě podala u zdejšího soudu žalobu, ve které uvedla, že nebyla na OSSZ Karviná informována o potřebné době pojištění a byla ochotna tuto doplatit, avšak jí nebylo řečeno, za kolik měsíců. Dle jejího názoru jí chybí doplatit cca 3 roky, což je asi 65.000,- Kč. Žádala o prošetření snížení uvedené částky. Dále, že byla posudkovou lékařkou posouzena dle kapitoly VI, pol. 8 přílohy k vyhl. č. 359/2009 Sb.

Zdravotní stav ji omezuje v denních činnostech, přiznala, že s obezitou se zatím nikde neléčila. Navštívila sice v srpnu 2015 obezitologickou ordinaci v Hornické nemocnici, avšak za každé sezení požadovali 1.000,- Kč a další výdaje za potřebné produkty, což si nemohou dovolit. Má za to, že její zdravotní stav nebyl objektivně zhodnocen, když první posudkový lékař uznal pokles pracovní schopnosti v míře 40 % a následující jen 20 %. Dle jejího názoru tak rozhodnutí bylo vydáno na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu.

[3] Žalovaná k žalobě ve svém písemném vyjádření ze dne 27.10.2015 popřela důvodnost žaloby, odkázala na posudky o zdravotním stavu žalobkyně vyhotovené ve správním řízení a na zákonné podmínky na nárok na invalidní důchod.

[4] Napadeným rozhodnutím žalovaná námitky zamítla a své rozhodnutí ze dne 13.5.2015 č.j. X potvrdila. V odůvodnění uvedla, že rozhodnutím č.j. R-13.5.2015-X ze dne 13.5.2015 zamítla účastníci řízení žádost o invalidní důchod pro nesplnění podmínek § 38 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zdp“), neboť nezískala potřebnou dobu pojištění pro vznik nároku na tento důchod. Podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Karviná ze dne 13.4.2015 je účastnice řízení od 16.3.2015 invalidní dle ust. § 39 odst. 1 zdp, jedná se o invaliditu prvního stupně dle § 39 odst. 2 písm. a) zdp. Z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla její pracovní schopnost o 40 %. Toto rozhodnutí bylo účastníci řízení doručeno dne 25.5.2015. V rámci řízení o námitkách bylo novým posudkem o invaliditě ze dne 28.7.2015 zjištěno, že se v případě účastnice řízení jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav ve smyslu § 26 zdp. Účastnice řízení však není invalidní dle § 39 odst. 1 zdp. Z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla její pracovní schopnost o 20 %. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu účastnice řízení s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII (postižení svalové a kosterní soustavy), oddílu 4 (dorzopatie a spondylopatie), položce 1b (bolestivý syndrom páteře včetně stavů po operaci páteře nebo po úrazech páteře, degenerativní změny páteře, výhřezy meziobratlových plotének – s lehkým funkčním postižením) přílohy k vyhlášce Ministerstva práce a sociálních věcí č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity, pro které se stanovuje procentní rozmezí míry poklesu pracovní schopnosti 10-20 %. Lékař České správy sociálního zabezpečení určil pokles pracovní schopnosti účastnice řízení horní hranicí daného procentního rozmezí, tj. 20 %. Tato hodnota se ve smyslu § 3 citované vyhlášky nemění. V rámci přezkumu napadeného rozhodnutí se Česká správa sociálního zabezpečení zabývala všemi námitkami účastnice řízení, přičemž zdravotní stav posoudila komplexně nad jejich rozsah. Jelikož po přezkoumání celkového zdravotního stavu činí pokles pracovní schopnosti v důsledku dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pouze 20 %, bylo shledáno, že účastnice řízení není invalidní dle § 39 odst. 1 zdp, a nejsou tak splněny podmínky pro nárok na invalidní důchod podle § 38 písm. a) zdp.

II.

[6] Z obsahu správních spisů bylo zjištěno, že k žádosti o invalidní důchod ze dne

12.3.2015 byl zdravotní stav posuzován lékařem OSSZ v Karviné dne 13.4.2015 se závěrem, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je nadváha III (BMI více než 40) s pohybovými komplikacemi, která má nejvýznamnější dopad na pokles pracovní schopnosti s posudkovým hodnocením dle kapitoly IV, pol. 14 písm. c) přílohy k vyhl. č. 359/2009 Sb., při které byla stanovena míra poklesu pracovní schopnosti 40 % se vznikem invalidity prvního stupně od 16.3.2015. Dne 13.5.2015 žalovaná rozhodnutím zamítla žádost o invalidní důchod pro nesplnění podmínek ust. § 38 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zdp), s odůvodněním, že podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Karviná ze dne 13.4.2015 invalidita vznikla dne 16.3.2015, avšak v rozhodném období, tj. v době od 16.3.2005 do 15.3.2015, byl získán pouze jeden rok a 48 dnů pojištění a v době od 16.3.1995 do 15.3.2015 pouze jeden rok a 71 dní pojištění; dobu vedení v evidenci úřadu práce po 31.12.1995 jako uchazeče o zaměstnání, po kterou nenáleželo hmotné zabezpečení nebo podpora v nezaměstnanosti anebo podpora při rekvalifikaci, lze hodnotit před dovršením věku 55 let nejvýše v rozsahu jednoho roku před vznikem nároku na důchod. V námitkovém řízení byl zdravotní stav lékařem žalované posuzován dne 28.7.2015 s rozdílným posudkovým závěrem. Za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti byl určen chronický vertebrogenní algický syndrom bederní páteře při degenerativních změnách a stavu po kompresivní fraktuře L1 starého data s dominující poruchou dynamiky páteře bez přítomnosti kořenových příznaků či myelopatie. Nejvýznamnější dopad na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII, odd. E, pol. 1 písm. b) přílohy k vyhl. č. 359/2009 Sb. a míra poklesu činí 20 %. Závěr lékaře OSSZ Karviná o invaliditě prvního stupně tak nelze potvrdit.

[7] Posudkem posudkové komise MPSV ČR v Ostravě ze dne 18.12.2015, který byl vypracován k žádosti soudu, bylo prokázáno, že u žalobkyně k datu napadeného rozhodnutí se jednalo o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav daný chronickým vertebrogenním algickým syndromem bederní páteře při degenerativních změnách, stavem po kompresivní fraktuře L1 starého data, gonarthrosis bil. praecipue l. sin., sensomotorickou neuropathii nn.mediani – vlevo po dekompresní operaci (2/2015) pro středně těžkou neuropathii, vpravo lehkou neuropathii, přetlakovou chorobou st. II., prurigo nodularis, omarthrosis l.dx. posttraumatica, obesitou – BMI 47,8. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti k datu 21.8.2015 je zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII, oddílu E, položce 1b přílohy k vyhlášce č. 359/2009 sb., kdy z rozmezí 10-20 % stanoví horní hranici 20 %. Procentní míra poklesu pracovní schopnosti se ve smyslu § 3 citované vyhlášky nemění. Posudková komise MPSV stanoví jako rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu lehké funkční postižení páteře v bederní oblasti při degenerativních změnách páteře a stanoví horní hranici proc. rozpětí, tj. 20 % s přihlédnutím k dalším zdravotním postižením uvedeným v přehledu diagnóz u posuzované. Zdravotní postižení u posuzované nelze hodnotit v kapitole XIII., oddílu E, položce 1c – středně těžké funkční postižení, ani v položce 1d – těžké funkční postižení, neboť tato postižení nejsou u posuzované objektivně lékařskými nálezy prokázána. U posuzované se nejedná o žádný stupeň invalidity, je neschopna práce fyzicky nadměrně namáhavé se zvedáním a přenášením nadlimitních břemen, práce ve

vynucených polohách, s nadměrnou zátěží horních končetin. Posuzovaná má základní vzdělání, pracovala jako dělnice, tohoto pracovního zařazení je schopna s vyloučením typu práce výše uvedené, byla by schopna se rekvalifikovat. Posudková komise MPSV souhlasí s konstatováním lékaře ČSSZ v námitkovém řízení, že lékař OSSZ dne 13.4.2015 při primoposudku ve věci invalidity zdravotní stav posuzované nesprávně hodnotil, když jako rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu určil u posuzované obezitu. Dle indexu BMI 47,8 se sice jedná u posuzované o obezitu III. stupně – nejedná se však o obezitu vzdorující léčbě na odborném pracovišti s podstatným poklesem kardiopulmonální výkonnosti a snížením hybnosti, z toho plyne, že nelze jednoznačně hodnotit dle kapitoly IV., položky 14c přílohy k vyhl.č. 359/2009 Sb., poněvadž nejsou náplně kritéria u této položky uvedena. Dle objektivních lékařských nálezů není u posuzované kardiopulmonální výkonnost narušena, obezita není léčena na odborném pracovišti a omezení hybnosti levého kolenního kloubu stíženého arthrosou je jen velmi lehkého charakteru, tudíž posudkový závěr lékaře OSSZ ze dne 13.4.2015 je jednoznačným posudkovým omylem. Nejedná se o žádný stupeň invalidity, pokles pracovní schopnosti činí 20 %.

[8] Krajský soud provedeným řízením a dokazováním vzal za prokázané, že žalovaná ve správním řízení ve výsledku zhodnotila zdravotní stav žalobkyně jako dlouhodobě nepříznivý s poklesem pracovní schopnosti, která nezakládá ani invaliditu I. stupně a z tohoto důvodu nebyl žalobkyni přiznán invalidní důchod. Posudkem posudkové komise MPSV nebylo prokázáno jiné zjištění.

III.

[9] Po zhodnocení provedeného dokazování dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.

[10] Přezkoumává-li krajský soud k žalobě správním rozhodnutí žalované o nároku na důchodovou dávku podmíněnou zdravotním stavem, což v projednávané věci je nárok na invalidní důchod, je rozhodnutí soudu především závislé na odborném lékařském posudku. V soudním řízení ve věcech důchodového pojištění posuzuje zdravotní stav Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR svými posudkovými komisemi (§ 4 odst. 2 zákona č. 582/91 Sb.). Tato komise je oprávněná nejen k celkovému posouzení zdravotního stavu a dochované pracovní schopnosti žalobkyně, ale též k posouzení schopnosti soustavné výdělečné činnosti a k zaujetí posudkového závěru o invaliditě, jejím vzniku, trvání a zániku. Z tohoto důvodu byl vypracován odborný lékařský posudek posudkovou komisí MPSV ČR v Ostravě. Tento důkaz považuje soud za stěžejní. Posudková komise podala posudek v řádném složení, stanoveném v ust. § 16b zákona č. 582/1992 Sb., v platném znění, když zdravotní stav žalobkyně posuzoval s posudkovým lékařem i odborný lékař neurolog, posudek obsahuje náležitosti uvedené v ust. § 7 vyhl. č. 359/2009 Sb. Komise na základě odborných lékařských nálezů, zejména z období před datem vydání napadeného rozhodnutí, ale i po datu napadeného rozhodnutí, a to zejména z nálezů chirurgických, neurologických, ortopedických a dalších, ale také z vlastních poznatků získaných vyšetřením žalobkyně v komisi přítomným odborným lékařem neurologem, dospěla k závěru, že pokles pracovní schopnosti u žalobkyně dosahuje míry, která nezakládá

invaliditu, neboť je v míře nižší než 35 %. Posudková komise míru poklesu pracovní schopnosti posudkově hodnotila zcela shodně s lékařem v námitkovém řízení, jestliže za rozhodující příčinu považovala postižení páteře, nikoliv obezitu. K tomuto závěru dospěla na základě zdravotní dokumentace a vyšetření žalobkyně při jednání komise přisedící neuroložkou. S ohledem na uvedené tak pokles pracovní schopnosti byl hodnocen podle kap. XIII – postižení svalové a kosterní soustavy, odd. E – dorzopatie a spondylopatie, položky 1 – bolestivý syndrom páteře včetně stavů po operaci páteře nebo po úrazech páteře, degenerativní změny páteře, výhřezy meziobratlových plotének, přílohy k vyhl.č. 359/2009 Sb. o 20 % z možného rozpětí 10-20 %. Soud posudek považuje za úplný, objektivní a přesvědčivý, a proto jej v celém rozsahu převzal.

[11] Soud s ohledem na výše uvedené nezpochybnil, že u žalobkyně z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu dochází k poklesu pracovní schopnosti jen v míře 20 %, což nezakládá invaliditu. Soud již jen opakuje, že neměl důvod zpochybňovat erudici posudkové komise a při vyhodnocování úplnosti a přesvědčivosti posudku soud přihlédl i k tomu, že posudkové závěry posudkové komise i lékaře v námitkovém řízení byly shodné, a to i ve vyhodnocení posudkového omylu lékaře OSSZ dne 13.4.2015. Posudek posudkové komise MPSV, kde zdravotní stav s posudkovým lékařem hodnotila na základě vlastního vyšetření i lékařka neuroložka, považuje soud z pohledu posudkového hodnocení za zcela objektivní. Při určování míry poklesu pracovní schopnosti se vychází ze zdravotního stavu doloženého výsledky funkčních vyšetření (§ 39 odst. 4 zdp), nikoliv ze subjektivních stesků posuzované osoby.

[12] Podle ust. § 38 zdp pojištěnec má nárok na invalidní důchod, jestliže nedosáhl věku 65 let nebo důchodového věku, je-li důchodový věk vyšší než 65 let, a stal se

- a) invalidním a získal potřebnou dobu pojištění, pokud nesplnil ke dni vzniku invalidity podmínky nároku na starobní důchod podle § 29, popřípadě, byl-li přiznán starobní důchod podle § 31, pokud nedosáhl důchodového věku, nebo
- b) invalidním následkem pracovního úrazu.

[13] Podle ust. § 39 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění, *jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla a) nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně, b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně, c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.* Vzhledem k tomu, že k uznání invalidity je nutno prokázat pokles pracovní schopnosti alespoň v míře 35 %, a v takovém rozsahu prokázán nebyl, není možno žalobkyni považovat za invalidní. S ohledem na uvedené soud žalobě nevyhověl, přičemž při přezkoumávání napadeného rozhodnutí vycházel z ust. § 75 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen s.ř.s.), tzn. ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního soudu.

[14] Podle ust. § 40 odst. 1 písm. f) zákona o důchodovém pojištění potřebná doba pojištění pro nárok na invalidní důchod činí u pojištěnce ve věku nad 28 let pět roků.

[15] Podle ust. § 40 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění potřebná doba pojištění

pro nárok na invalidní důchod se zjišťuje z období před vznikem invalidity, a jde-li o pojištěnce ve věku nad 28 let, z posledních deseti roků před vznikem invalidity. U pojištěnce staršího 38 let se podmínka potřebné doby pojištění pro nárok na invalidní důchod považuje za splněnou též, byla-li tato doba získána v období posledních 20 let před vznikem invalidity; potřebná doba pojištění činí přitom 10 roků. Podmínka potřebné doby pojištění pro nárok na invalidní důchod se považuje za splněnou též, byla-li tato doba získána v kterémkoliv období deseti roků dokončeném po vzniku invalidity; u pojištěnce mladšího 24 let činí přitom potřebná doba pojištění dva roky.

[16] Krajský soud se nezabýval dobou pojištění pro splnění nároku na invalidní důchod, což byl důvod zamítnutí žádosti o invalidní důchod rozhodnutím ze dne 13.5.2015, jelikož již v námitkovém řízení bylo prokázáno, že žalobkyně invalidní není. Proto i v řízení soudním byla rozhodující otázka existence invalidity jako takové a tato prokázána nebyla.

[17] Vzhledem k výše uvedenému soud vyhodnotil žalobu jako nedůvodnou a ve smyslu ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. ji zamítl. Soud při přezkoumání napadeného rozhodnutí respektoval ustanovení § 75 odst. 1 a 2 s.ř.s., vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu a rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů.

[18] Žádnému z účastníků nepřiznal soud právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobkyně nebyla úspěšná a žalovaná nemá právo na náhradu nákladů ze zákona (§ 60 odst. 1, 2 s.ř.s. a § 118d odst. 1 zákona č. 582/91 Sb. v plat. znění).

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě do dvou týdnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí č. 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Ostravě dne 2. března 2016

JUDr. Jana Záviská
samosoudkyně